

ihalede İdareden kaynaklanan nedenlerle işin bitim tarihinin süre uzatımı verilmek suretiyle üç defa uzatıldığı ve bu nedenle sözleşme maddeleri ile idari şartname maddeleri uyarınca fiyat farkının hesaplanarak yükleniciye ödendiği; ancak fiyat farkı hesaplaması yapılırken Esasların 9 uncu maddesi uyarınca, temel endeks olarak, iş bitim tarihinin içinde bulunduğu aya ait endeks alınması gerekirken iş bitim tarihinin içinde bulunduğu aydan bir önceki aya ait endeksin temel

endeks olarak alındığı ve yükleniciye bu nedenle fazla ödemede bulunduğu tespiti hk

Kamu İdaresi Türü	Genel Bütçe Kapsamındaki İdareler
Yılı	2021
Dairesi	3
Karar No	416
İlam No	20
Tutanak Tarihi	3.11.2022
Kararın Konusu	İhale Mevzuatı ile İlgili Kararlar

Fiyat Farkı Hesaplamasının Hatalı Yapılması

... AŞ.'ye ... tarihinde ihale edilen ... TL sözleşme bedelli "... işine ait ... tarihli ...numaralı hakedişte fiyat farkı hesaplamasının hatalı yapılması sonucu ... TL kamu zararına sebebiyet verildiği iddiasıyla ilgili olarak dosyada mevcut bilgi ve belgeler değerlendirilmiştir.

31.08.2013 tarihli ve 28751 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 27.06.2013 tarihli ve 2013/5217 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhale Edilen Yapım İşlerinde Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esasların ;

"Fiyat farkı hesabı" başlıklı 5 inci maddesinde;

"(1) Türk parası cinsinden sözleşmeye bağlanan yapım

işlerine ilişkin fiyat farkı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$F = A_n \times B \times (P_n - 1)$$

İn Çn Dn Yn Kn Gn Mn

$$P_n = [a \text{ — } + b_1 \text{ — } + b_2 \text{ — } + b_3 \text{ — } + b_4 \text{ — } + b_5 \text{ — } + c \text{ — }]$$

İ0 Ç0 D0 Y0 K0 G0 M0

(2) Formülde yer alan;

a) F: Fiyat farkını (TL),

b) A_n : İlk geçici hakedişte ($n=1$) olmak üzere (n) inci hakedişte; birim fiyatlı işlerde uygulama ayında gerçekleşen iş kalemleri ve ihzarat miktarlarının sözleşme birim fiyatlarıyla çarpılması sonucu bulunan tutarı (TL), anahtar teslimi götürü bedel işlerde ise uygulama ayında gerçekleşen ilerleme yüzdesiyle sözleşme bedelinin çarpılması sonucu bulunan tutarı (TL),

c) B: 0,90 sabit katsayısını,

ç) P_n : İlk geçici hakedişte ($n=1$) olmak üzere (n) inci hakedişte, fiyat farkı hesabında kullanılan temel endeksler ve güncel endeksler ile a , b_1 , b_2 , b_3 , b_4 , b_5 ve c değerlerinin ağırlık oranları temsil katsayılarının yukarıdaki formüle uygulanması sonucu bulunan fiyat farkı katsayısını,

... ifade eder...

(4) Formüldeki temel endeksler (o) ve güncel endeksler (n)'den; ...

e) G_0 , G_n : İhale konusu yapım işi kapsamında yer alan diğer malzemeler için fiyat farkı hesabına esas sayı veya sayıları

...

(5) Yukarıdaki sayılardan Go ve Gn için idarece; Türkiye İstatistik Kurumu tarafından aylık yayımlanan 2003=100 Temel Yıllı Üretici Fiyatları Alt Sektörlere Göre Endeks Sonuçları Tablosundan alt sektörler itibarıyla işin niteliği ve gereklerine uygun olan sütun veya sütunlar tespit edilerek hangi sütun veya sütunlardaki sayı veya sayıların kullanılacağıının ihale dokümanında belirtilmesi zorunludur. İdarelerin bu tespiti yapamamaları veya yapmamaları durumlarda ise Go ve Gn endeksleri için Türkiye İstatistik Kurumu tarafından aylık yayımlanan 2003=100 Temel Yıllı Üretici Fiyatları Alt Sektörlere Göre Endeks Sonuçları Tablosunun “ÜFE Genel” sütunundaki sayılar esas alınır...”

“İş programı ve ödenek dilimi” başlıklı 7 nci maddesinde;

“... (2) Herhangi bir aya ait iş programına yüklenicinin kusuru nedeniyle uyulmadığı takdirde, daha sonraki aylarda yapılacak imalatlarda, imalat miktarı iş programına uygun hale gelinceye kadar, fiyat farkı hesaplanırken, iş programına göre gerçekleştirilmesi gereken ayın endeksi ile işin fiilen gerçekleştirildiği ayın endeksinden düşük olanı esas alınır...”

“Fiyat farkı hesaplanması öngörülmeven işler” başlıklı 9 uncu maddesinde;

“ (1) İdari şartname ve sözleşmesinde fiyat farkı verilmesi öngörülmeven işlerde, 4735 sayılı Kanunun 10’uncu maddesinde belirtilen mücbir sebepler ya da idareden kaynaklanan nedenlerle işin bitim tarihinin süre uzatımı verilmek suretiyle uzatılması halinde, uzatılan süre içinde ve bu süreye göre revize edilen iş programına uygun olarak yapılan iş kalemleri ya da iş grupları için, bu madde hükmüne işin idari şartname ve sözleşmesinde yer verilmiş olması şartıyla bu Esaslara göre fiyat farkı hesaplanır.

(2) Fiyat farkı hesabında temel endeks, iş bitim tarihinin içinde bulunduğu aya ait endeksi; güncel endeks ise, revize

iş programına göre işin gerçekleştirilmesi gereken aya ait endeksi ifade eder. Temel endeks ve güncel endeks olarak Türkiye İstatistik Kurumu tarafından aylık yayımlanan 2003=100 Temel Yıllı Üretici Fiyatları Alt Sektörlere Göre Endeks Sonuçları Tablosunun “ÜFE Genel” sütunundaki sayı esas alınarak fiyat farkı hesaplanır.”

hükümleri yer almaktadır.

Anılan işe ilişkin İdari Şartnamenin;

“Fiyat Farkı Ödenmesi ve Hesaplanma Şartları” başlıklı 48 inci maddesinde; fiyat farkının hesaplanmayacağı, ancak, mücbir sebepler veya idarenin kusuru nedeniyle işin bitim tarihinin süre uzatımı verilmek suretiyle uzatılması halinde, ihale tarihinde yürürlükte bulunan fiyat farkı kararnamesi esas alınarak fiyat farkının hesaplanacağı; “Süre Uzatımı Verilebilecek Haller ve Şartları” başlıklı 51.3 üncü maddesinde; İdarenin, işin sözleşmesinde ve Uygulama İşleri Genel Şartnamesinde yer alan sözleşmenin ifasına ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmemesi (yer teslimi, projelerin onaylanması, ödenek yetersizliği gibi) ve bu sebeple sorumluluğu yükleniciye ait olmayan gecikmelerin meydana gelmesi, bu durumun taahhüdün yerine getirilmesine engel nitelikte olması ve yüklenicinin bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemiş bulunması halinde, durumun idarece inceleneceği, işi engelleyici sebeplere ve yapılacak işin niteliğine göre, gecikilen işin bir kısmına veya tamamına ait sürenin uzatılabileceği hükme bağlanmıştır. ... tarihli sözleşmenin 14.2 ve 18.2 maddelerinde de idari şartnamenin 48 ve 51.3 maddelerinde yapılan düzenlemeler yer almaktadır.

Sözleşmenin 9 uncu maddesinde ise, sözleşmenin imzalanmasından itibaren beş gün içinde yer teslimi yapılarak işe başlanacağı ve yüklenicinin, taahhüdünün tümünü işyeri teslim tarihinden itibaren 800 gün içinde tamamlayarak geçici kabule hazır hale getirmek zorunda

olduğu hususu düzenlenmiştir. Buna göre; yer teslimi ... tarihinde yapılan işin sözleşmeye göre bitim tarihi ...'dir.

Yapılan incelemede; Yüklenicinin ..., ... ve ... sayılı dilekçeleri ile İdareden süre uzatımı talebinde bulunduğu, süre uzatımı taleplerinin, fiili yer tesliminin ...'na ait teşrifatin saray idaresince teslim alınması sonrası ... tarihinde gerçekleştirilmesinden; çalışma sahalarının İdarece çalışmaya uygun hale getirilmemesinden; proje revizyonu sonrası, röleve, restitüsyon ve restorasyon projelerinin İstanbul ... Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunca ... tarihinde onaylanmasından; Covid-19 salgını ve salgın gereği yapılan sokağa çıkma kısıtlamalarından; ... tarihli dilekçesi ile idareye bildirimini yaptığı çinilerin tesliminin ... tarihinde yapılmış olmasından; "...0dası"nın başka bir yüklenici firmanın yaptığı çalışmalarda atölye ve stok alanı olarak kullanılması ve yüklenicinin bu mahallerde çalışma yapamamasından kaynaklandığı, dilekçelere istinaden kontrol teşkilatınca toplam 632 gün süre uzatımı verildiği, işin bitim tarihinin ise ... olarak revize edildiği görölmüştür.

Sonuç olarak, İdareden kaynaklanan nedenlerle işin bitim tarihinin süre uzatımı verilmek suretiyle üç defa uzatıldığı ve bu nedenle, ... tarihli sözleşmenin 14.2 ve 18.2 maddeleri ile idari şartnamenin 48 ve 51.3 maddeleri uyarınca fiyat farkının hesaplanarak yükleniciye ödendiği; ancak fiyat farkı hesaplaması yapılırken Esasların 9 uncu maddesi uyarınca, temel endeks olarak, iş bitim tarihinin içinde bulunduğu aya ait endeks (Haziran 2020) alınması gerekirken; iş bitim tarihinin içinde bulunduğu aydan bir önceki aya ait endeksin (Mayıs 2020) temel endeks olarak alındığı ve yükleniciye bu nedenle fazla ödemede bulunulduğu tespit edilmiştir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle, ... AŞ.'ye ... tarihinde ihale edilen ... TL sözleşme bedelli "... işine ait ... numaralı hakedişte fiyat farkı hesabında temel endeksin hatalı

alınması sonucu 10.12.2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 71 inci maddesinde; “kamu görevlilerinin kasıt, kusur veya ihmallerinden kaynaklanan mevzuata aykırı karar, işlem veya eylemleri sonucunda kamu kaynağında artışa engel veya eksilmeye neden olunması” şeklinde tanımlanan kamu zararına sebebiyet verilmiştir.

Ancak fiyat farkı hesabında temel endeksin hatalı alınması sonucu oluşan ... TL kamu zararının, temel endeks değerin ... numaralı hakedişte düzeltilmesi suretiyle mahsuben tahsil edildiği, ... numaralı hakedişin ... tarihinde ödeme emri belgesine bağlandığı, ... tarihli ve ... numaralı Muhasebe İşlem Fişi ile de muhasebe kayıtlarına alındığı anlaşıldığından söz konusu kamu zararı için ilişilecek husus kalmadığına, 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 55 inci maddesi uyarınca ilamın tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içerisinde Sayıştay Temyiz Kurulu nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere oy birliğiyle karar verildi.